

Kort verslag fokkersdag Nederlandse Boergeit op 27 augustus 2016 in Aalburg.

Aan de Biesheuvelweg in Aalburg kwamen, bij de stal van Ciska en Gerrit van Kapel, zestien in het Boergeitenras geïnteresseerde mensen bij elkaar. Het weer was buitengewoon goed, de ontvangst door Gerrit en Ciska was buitengewoon hartelijk en de sfeer was buitengewoon gezellig.

De voorzitter van de fokcommissie lichtte in zijn opening kort de bijgevoegde korte analyse toe die door het bestuur van de fokcommissie gemaakt was, waarna inspecteur en bestuurslid van de fokcommissie Herman Hoekstra een inleiding hield over het verband tussen de eerste zeven kenmerken op de onderbalk en de waardering van het Type in de bovenbalk.

In een open discussie werden 12 dieren uit de stal van Gerrit opgenomen in het stamboek.

Alle typeonderdelen kwamen uitgebreid aan de orde.

Rond 15:00 uur werd de dag afgesloten met een dankwoord van de deelnemers aan Gerrit en Ciska, die ons gastvrij en met koffie, thee, fris en bier een gulle lunch ontvingen op hun prachtige locatie.

Type: de ontwikkeling van de voorhandbreedte- en diepte bij boergeiten in Nederland in 5 jaar tijd.

Inleiding.

Op 27 augustus staat het onderdeel "Type" op de agenda van de fokkersdag 2016. Ter voorbereiding deze korte notitie, waarin de ontwikkeling van het type van de Nederlandse Boergeit in de afgelopen 5 jaar geëvalueerd wordt. Dit gebeurt door de waardering van het type in de bovenbalk te leggen naast de gemeten hoogtemaat en singelomtrek.

Achtergrond.

Bij elke opname van boergeiten wordt vanaf 2009 naast kruis/schofthoogte ook de singelomtrek en onderarmomtrek gemeten. Met deze metingen kunnen we verschillende zaken evalueren:

1. Deze meting geeft ons informatie over de ontwikkeling van het type van de boergeiten: gaan we de goede richting op. Dit niet door naar de waardering van type in de bovenbalk te kijken (het is immers denkbaar dat dit bij de stamboekopnamen door de inspecteurs onderhevig is aan menselijke interpretatie) maar door puur de meetwaarden te evalueren
2. Daarnaast kunnen we bezien of de waardering door de inspecteurs gelijke tred houdt met de ontwikkeling van de boergeiten in Nederland.

De verhouding tussen hoogtemaat en singelomtrek is bij de boergeit anders dan bij de melkgeitenrassen. Dit heeft te maken met het type van de vleesgeit: de breedte en diepte van de voorhand is hier anders dan bij de melkgeit: bij het vleesgeitenras zien we dit graag breder en dieper. Dit bepaalt mede de waardering van het type bij stamboekopname.

Interessant is te kijken of vanaf 2009-2011 de verhouding tussen hoogtemaat en singelomtrek gewijzigd is en welke invloed dit had op de waardering van het type in de bovenbalk.

Meting en waardering.

Hiertoe heeft het bestuur van de fokcommissie de metingen en waarderingen van het onderdeel "type" bij stamboekopnames van de periode 2009-2011 vergeleken met die van 2014-half aug 2016. Dit levert de volgende resultaten op:

Opnames 2009-2011										
Soort opname	Bok						Geit			
	V	Aantal	D	Aantal	H	Aantal	S / R	Aantal	H	Aantal
Gem SO/KH	1,18	47	1,24	19	1,35	2	1,32	118	1,38	15
Gem Type	82,5		83,0		86,5		83,0		85,2	

Opnames 2014 t/m half aug 2016										
Soort opname	Bok						Geit			
	V	Aantal	D	Aantal	H	Aantal	S / R	Aantal	H	Aantal
Gem SO/KH	1,22	38	1,27	25	1,4	4	1,33	82	1,41	10
Gem Type	83,6		83,1		88,3		83,8		85,7	

Wat we zien is dat de verhouding tussen hoogtemaat en singelomtrek in de loop der jaren licht is gewijzigd. De dieren blijken gemiddeld iets dieper te zijn geworden. Dat geldt zowel voor bokken als voor geiten, en is te zien op alle leeftijden. Dit vertaalt zich ook in de waardering van het type: ook hier zien we gemiddeld een lichte stijging.

Uitdagen van deze constatering.

Nu zou het kunnen zijn dat de lichte wijziging van deze verhouding veroorzaakt wordt door een geringere gemiddelde hoogtemaat. In dat geval is de ontwikkeling niet per definitie gunstig. Evaluatie van de gemeten hoogtemaat laat de volgende resultaten zien:

Soort opname	Opnames 2009-2011					Opnames 2014 t/m half aug				
	Bok			Geit		Bok			Geit	
	V	D	H	S / R	H	V	D	H	S / R	H
Gem hoogte	63,4	78,6	89	69	71,4	64,9	76,7	80,8	70,4 cm	74,8 cm
Min hoogte	53	64	88	61	65	63	72	77	64	70
Max hoogte	74	91	90	79	77	75	89	88	77	78

We zien bij de geiten in alle leeftijden een lichte toename van hoogtemaat. Bij de definitieve opname van bokken zien we een lichte afname van hoogtemaat (gemiddeld -1,6 cm). Hierbij moeten we in aanmerking nemen dat vóór 2012 de schofthoogte werd gemeten terwijl we vanaf 2012 de kruishoogte zijn gaan meten. Dit verklaart bij volwassen bokken de lichte achteruitgang in hoogtemaat, die daadwerkelijk zelfs een vooruitgang betekent. De heropnames zijn te klein in aantal om conclusies aan te kunnen verbinden.

Conclusies.

Daarmee kunnen we constateren dat gemiddeld zowel de ontwikkeling van het type van de dieren zich in de gewenste richting ontwikkelt, alsook dat de waardering van het onderdeel "type" door de stamboekinspecteurs hiermee gelijke tred houdt.

27 Augustus 2016, namens de Fokcommissie Nederlandse Boergeit,
 Theo van der Meer, voorzitter.